

TÜİK BAŞKANI SENDİKALARA GÖNDERDİĞİ CEVAPTA KENDİNİ AŞTI SEPETİ AÇIKLASAK NE OLACAK SANKİ

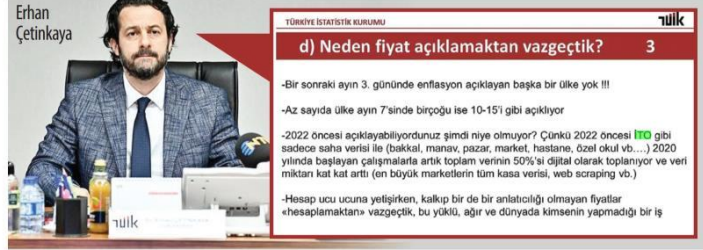
Enflasyon hesaplamasına esas olan sepetteki ürünleri açıklamadığı için eleştirilen TÜİK Başkanı 'Madde fiyatlarını açıklamak için ekstra bir gün çalışmak lazım' savunması yapmıştı. Tepki çeken sözler gündemdeki sıcaklığını korurken Kurum'un sendikalara gönderdiği 'TÜFE sunumu' dikkat çekti. Agresif bir üslubun ve sokak dilinin kullanıldığı resmî açıklamada "Hesap ucu ucuna yetişirken, kalkıp bir de bir anlatıcılığı olmayan fiyatlar hesaplamaktan vazgeçtik" denildi.

SKANDALIN BİRİ BİTMEYEN YENİSİ ÇIKIYOR

Milyonların kaderini belirleyen enflasyonu düşük hesaplamakla suçlanan TÜİK'in haziranda peynirin kilosunu 147, doktor muayenesini 33, kirayı 5 bin lira saydığı ortaya çıktı. Gerçeklerden uzak verilere 'Bu kul hakkına girmek değil mi?' tepkisi yağdı. Hesaplanmanın yapıldığı sepetteki ürünlerin neden son iki yıldır kamuoyuyla paylaşılmadığı soruldu. Basının karşısına geçen Başkan Erhan Çetinkaya, önce 'AB ülkeleri de tüm ürünleri açıklamıyor', ardından 'Madde fiyatlarını açıklamak için bir gün daha çalışmak gerekiyor' dedi. Devlet kurumunun yasal görevini 'angarya' gibi gösteren skandal açıklamanın bir benzerinin de sendikalara yapıldığı ortaya çıktı.

HESAP UCU UCUNA YETİŞİRKEN VAZGEÇTİK

TÜİK'in işçi sendikalarına gönderdiği 'Tüketici Fiyat Endeksi' başlıklı resmî sunumunda, artan veri miktarlarının 'ağır iş yükü' getirdiği belirtilerek 'Hesap ucu ucuna yetişirken, kalkıp bir de bir anlatıcılığı olmayan fiyatları hesaplamaktan vazgeçtik' denildi. TÜİK Başkanının imzasını taşıyan resmî yazıda her ayın üçüncü gününde enflasyon rakamları açıklamanın dünyada örneği olmadığı savunuldu. Enflasyondaki artışın şirketlerin fahiş kârları yüzünden yaşandığı ileri sürüldü. "Türkiye'de şirket kâr artışları fahiş, yurtdışında değil" ifadesi kullanıldı. Sokak diliyle yazılan ve yazım yanlışlarıyla dolu olan sunuma 'Devlet üslubu bu mu?' tepkisi yağdı. 5/4





Çok işimiz vardı fiyat detaylarını 'sepetledik'

TÜİK'in geçtiğimiz günlerde işçi sendikalarına gönderdiği 'Tüketici Fiyat Endeksi' başlıklı sunum dikkat çekti. Gönderilen sunum yazım hatalarıyla dolu olması TÜİK'in işini hangi hassasiyetle yaptığını bir kez daha ortaya koydu. Madde sepetini açıklamayı 'yetemediğinden' dolayı durduklarını açıklayan TÜİK temsilcileri, artan veri miktarlarının 'ağır iş yükü' getirdiği belirtilerek "Hesap ucu ucuna yetişirken, kalkıp bir de bir anlatıcılığı olmayan fiyatlar hesaplamaktan vazgeçtik" ifadeleri kullanıldı.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Nisan 2022'den beri madde sepetini yayınlamıyor. Açıklanan enflasyon verileri her geçen gün sokaktan biraz adım daha uzaklaşıyor. Özellikle Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK) uzun bir süredir madde sepetinin açıklanması için mücadele ederken, TÜİK ise her seferinde bu fiyat detaylarını daha çok saklamaya devam ediyor. DİSK'in kazandığı mahkemeye rağmen TÜİK madde sepetini hala açıklamıyor. TÜİK'in geçtiğimiz günlerde işçi sendikalarına gönderdiği 'Tüketici Fiyat Endeksi' (TUFE) başlıklı sunum dikkat çekti. Metinde kullanılan üslup ve yazım

hatalarının oldukça fazla olduğu görülürken, Türkçenin yanlış ve agresif kullanımı ile ünlem işareti gibi öğelerin fazlalığı, sunumun resmiyetten uzak ve öfkeli bir üsluba sahip olduğu şeklinde yorumlandı. Sunumda artan veri miktarının ağır bir iş yükü getirdiği ifade edildi. Sunumda artan veri miktarlarının "ağır iş yükü" getirdiği belirtilerek, "Hesap ucu ucuna yetişirken, kalkıp bir de bir anlatıcılığı olmayan fiyatlar hesaplamaktan vazgeçtik" ifadeleri kullanıldı. Bu ifade, sunumun karmaşık ve anlaşılması güç bir dille yazıldığını gözler önüne serdi. Euronews'te yer alan habere göre; "Neden fiyat açıklamaktan

vazgeçtik?" başlıklı bölümde, ürün fiyatlarının aylık ortalama fiyatları içerdiği ve bu nedenle de bir sonraki ayın başında cari durumu yansıtmayabileceği belirtildi. Mevsimsel geçişkenliği olan meyve-sebze ve giyim gibi ürünlerin cari durumu yansıtmayacağı vurgulandı. Ayrıca, 3-4 çeşit domatesin olması da "yanlış algılamaya sebep olan şeylerdi" şeklinde ifade edildi. TÜİK Başkanı Erhan Çetinkaya, 9 Temmuz Salı günü basın mensuplarına yaptığı sunum sırasında "enflasyonun yüzde 75 olmasıyla yüzde 45 olması arasında bir fark olmadığını" söyledi. Çetinkaya, "Bu tartışışın diye söylemiyorum ama enfla-

yonun yüzde 75 olmasıyla yüzde 45 olması arasında nasıl bir fark var bunu bir irdelemek lazım. Bana sorarsanız bir fark yok. Fiyatlar yine artıyor" diye konuştu.
- EKONOMİ SERVİSİ

TÜRKİYE'DE ŞİRKET KÂRLARI FAHİŞ

"Türkiye'de şirket kar artışları faahş, yurtdışında değil" ifadesine yer verilen sunumda, TÜİK'in şeffaflık bir kurum olduğu savunuldu. Sunumda iki olasılıktan bahsedilerek, "En şeffaflık ülkelerin başında, 2 olasılık vardı, ya daha da şeffaflık (ki en şeffaflık ve yetmiyordu) ya da daha az tartışma çıkaracak bir düzeye dönmek" ifadeleri kullanıldı.

'KİMSEYİ SUÇLAMAYIN MERAK EDİLENLERİ AÇIKLAYIN'

TÜİK Başkanı Erhan Çetinkaya'nın, şirket kârlıkları ve enflasyonla ilgili sözlerini isim vermeden eleştirmesine iş dünyasından itiraz sesleri yükseldi. İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçivan, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımda, "TÜİK, bugün görev alanının dışına çıkarak enflasyon konusunda bazı kesimleri suçlamak yerine, toplumun geneli tarafından merak edilen enflasyon hesaplamaya yöntemiyle ilgili sorulara, daha ikna edici bir açıklama getirmeliydi" ifadelerini kullandı.

'HERKES İŞİNİ YAPSIN'

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı Rifat Hisarcıklıoğlu, TÜİK Başkanı Erhan Çetinkaya'nın, şirket kârlıkları ve enflasyonla ilgili sözlerini isim vermeden eleştirerek, "Özel sektörü suçlu ilan etmeden önce herkes kendi işini en iyi şekilde yapsın" dedi. Yaptığı yazılı açıklamada, son dönemlerde bazı il ve ilçelerde sektörlerle, firmalarla ilgili "zordalar, batıyorlar" gibi çıkan dedikodulara da çok sert tepki gösteren Hisarcıklıoğlu itibar cellatlığı yapıldığını belirtti. Ticaret dünyasına çağın yapan Hisarcıklıoğlu, "Lütfen dedikodu ticareti yapanları dinlemeyin, o ticaretin ortası olmayın. Firmalarımız, bu ülkenin milli servetidir. Özel sektörümüzü yatırım, istihdam, üretim ve ihracatını her sene artırmakta, dünyanın dört bir köşesinde ülkemizi en iyi şekilde temsil etmekteyiz. Birkak şirketin zorda kalmaması bahane ederek dedikodularla karalamaya çalışan firmalarımızda binlerce insan çalışıyor, evlerine ekmek götürüyorlar. Bu insanların aileleri, çocukları var. Yazıktr, günahtr" dedi.

ENFLASYON AÇIKLAMA GÜNÜNE SİTEM ETTİLER

TÜİK'in sunumunda, toplam verinin yüzde 50'sinin dijital olarak toplanmasından dolayı veri miktarının kat kat arttığı vurgulandı. Ayrıca, her ayın üçüncü gününde enflasyon rakamlarının açıklanmasının dünyada örneği olmadığı savunuldu. Sunumda, bazı ülkelerin enflasyon rakamlarını ayın 7'sinde, diğer ülkelerin ise ayın 10 ila 15'i arasında açıkladığı ifade edildi. Ayrıca, Türkiye'deki şirket kârlarının enflasyonu yukarı çektiği belirtildi.

